

HERFST 2009

- Help/Hoera, ons dorp krimpt! • *Groet'n oet* Zeerijp
- Nieuws van de Plattelandshuizen • Nijs ient kört
- Maatschappelijke stages • Wirdum wijs met kasten

NIJSBLAD

veur t Grunneger pladdelaand

VAN DE BESTUURSTAFEL

KRIMPENDE GROEI OF GROEIENDE KRIMP?!

Je kan de krant niet openslaan of er wordt “gekrompen”. Moeten wij als plattelandsorganisatie ons daarover ongerust maken? Neen, driewerf neen! Ongerst niet, maar het moet ons nog alerter maken, nog meer in ons doen en laten de nadruk leggen op de waardevolle kwaliteiten van kleine gemeenschappen. Het moet ons sterken. Sterken in onze activiteiten om de dorpen leefbaar te houden en de functie van verenigingen en dorpsaccommodaties te verstevigen. De krimp vóór zijn door goede voorzieningen te bieden, door het dorp zó waardevol te maken dat er geen reden tot vertrek is.

Sterker nog: dat er met graagte in een kleine gemeenschap wordt gewoond.

Een goede woning en woonomgeving, een vitale plattelandseconomie, voldoende voorzieningen op maat, een goed sociaal klimaat en vooral een bestuurscultuur die ruimte laat voor de eigen verantwoordelijkheid.

Dat zijn kort samengevat de belangrijkste elementen om de leefomgeving te definiëren. Allemaal begrippen waarmee Groninger Dorpen zich bezig houdt. Maar tevens begrippen waarmee u, als dorpsbestuurder, vrijwel dagelijks bezig bent.

‘Is dat zo?’ denkt u, ‘ik bestuur toch alleen maar een vereniging... is dat nou zo belangrijk?’ Jazeker is dat belangrijk. Zonder u geen goede voorziening op maat, geen goed sociaal klimaat. U bent de beste verdediging tegen de gevolgen van krimp.

Genoeg te doen dus. Maar af en toe moet je ook pas op de plaats maken om stil te staan bij de vergankelijkheid van het leven. Afgelopen juni overleed Rem Dieters. Echtgenoot van ons oud-bestuurslid Gerkje Dieters en jurist binnen de Commissie van Advies. Rem was altijd bereid om ons en onze leden op enthousiaste wijze te voorzien van deskundig advies. Namens de vereniging wil ik Gerkje en de familie veel sterkte wensen.

Jan Boer, vice-voorzitter

DE VERENIGING GRONINGER DORPEN

De stem van het Groninger Platteland

De vereniging Groninger Dorpen zet zich in voor een leefbaar platteland en behartigt de belangen van de bewoners van de Groninger dorpen. De vereniging doet dit met oog voor diversiteit, oor voor de geluiden uit de dorpen zelf en een brede visie op een leefbaar en vitaal landelijk gebied. De kerntaken van de vereniging zijn informatieverstrekking en voorlichting, ondersteuning van individuele leden, belangenbehartiging en onderzoek. Haar achterban bestaat uit organisaties van dorpsbelangen, dorpsbesturen en besturen van wijk- en buurtcentra.

INHOUDSOPGAVE

2) Van de bestuurstafel

Een voorwoord van onze vice-voorzitter Jan Boer. Krimp: niet persé iets om je ongerust over te maken, maar blijf wel alert. Het maakt onze activiteiten om de dorpen leefbaar te houden en de functie van verenigingen en dorpsaccommodaties te verstevigen nóg belangrijker zodat er met graagte in een kleine gemeenschap wordt gewoond. U bent de beste verdediging tegen de gevolgen van krimp.

4 - 5) Help/hoera, ons dorp krimpt!

Hoewel de berichten over krimp soms onheilspellend zijn (leegloop, spookdorpen, maar ook sluiting van scholen en winkels, vertrekkende jeugd, enz.), is er ook steeds vaker een positief geluid over krimp. Het lijkt juist een kans bij uitstek!

Dit artikel gaat over krimp. De verwachtingen, hoe overheden en corporaties zich voorbereiden, wat denkbare oplossingen zijn, maar ook hoe een dorp zichzelf kan weren tegen krimp.

6) Nieuws van de plattelandshuizen

- Verandering openingstijden Westerkwartier
- Oost-Groningen communiceert!
- Samenwerking gezocht in Oost-Groningen
- Plattelandscafés
- Budget in Centraal
- Enkele projecten: Ondernemende vrouwen in de regio, (Beeldend) gezicht van Slochteren, Subsidiemogelijkheden dorps huizen

7) Informatie voor dorps huizen

- Aanstaande wijziging Drank- en Horecawet
- Kleine zaal Dorpshuis Artharpe vernieuwd!
- Maatschappelijke stages, een kans voor dorps huizen!

8) Groet'n oet Zeerijp

Dit voorjaar presenteerde de gemeente Loppersum een saneringsplan dat een forse besparing moet opleveren. Een voorwaarde voor de rijkssteun die deze artikel 12-gemeente zal ontvangen. Kern van het plan is dat de voorzieningen zo veel mogelijk in de centrumdorpen Loppersum en Middelstum worden geconcentreerd. En dus dreigen voorzieningen nu elders te verdwijnen. In Zeerijp wordt gevreesd voor het voortbestaan van de gymzaal. In september kan er opnieuw ingesproken worden op het inmiddels aangepaste plan.

9) Wirdum wijs met nieuwe kastruimte dankzij Rabobank die platteland steunt

Het Dorpshuis Wirdum kreeg vier archiefkasten van de Rabobank Noord-Groningen. De bank had door een grote herhuisvesting veel kantoomateriaal over en stelde dat belangeloos ter beschikking aan verenigingen en stichtingen ter ondersteuning van hun werkzaamheden. De bank vroeg Groninger Dorpen om dit te regelen. En zo kreeg de Stichting Dorpshuis Wirdum één lage en drie hoge archiefkasten.

10) Nijs ient kört

Meet & Greet in het Westerkwartier, Reitdiepdal, Dorpsvernieuwingsprijs 2009, Alert op gemeenteraadsverkiezingen!, Groningen Loopt! actueel, PlattelandsParlementen.

11) Van de redactie

Met de agenda, colofon en contactgegevens.

12) Ivoren Toren

De column van Dirk Strijker.

HELP/HOERA, ONS DORP KRIMPT!

Krimp als kans, als de middelen het toelaten...

Hoewel de berichten over krimp soms onheilspellend zijn (leegloop, spookdorpen, maar ook sluiting van scholen en winkels, vertrekkende jeugd, enz.), is er ook steeds vaker een positief geluid over krimp. Het lijkt juist een kans bij uitstek! Dit artikel gaat over krimp. De verwachtingen, hoe overheden en corporaties zich voorbereiden, wat denkbare oplossingen zijn, maar ook hoe een dorp zichzelf kan weren tegen krimp.

WAT VERSTAAN WE ONDER KRIMP?

De term krimp wordt vaak gebruikt als het aantal inwoners daalt. Maar als het aantal inwoners krimpt, wil dat niet zeggen dat het aantal huishoudens automatisch mee daalt, omdat er namelijk ook sprake is van gezinsverdunding. Gezinsverdunding wil zeggen dat een huishouden gemiddeld uit steeds minder personen bestaat. Voor eenzelfde aantal inwoners zijn dan toch meer woningen nodig, waardoor er niet automatisch sprake is van krimp van economie en bestedingen, maar alleen van bevolkingsdaling. De gevolgen van bevolkingsdaling in combinatie met de daling van het aantal huishoudens heeft grotere gevolgen. Deze gevolgen worden vaak benoemd als "krimpproblematiek". Je hebt het dan over bijvoorbeeld:

- Daling van de beroepsbevolking
- Draagvlak voor voorzieningen
- Veranderende vraag op de woningmarkt
- Leegstand en verpaupering
- Vermogenskrimp

BEVOLKINGSONTWIKKELING GRONINGEN

Uit de prognose van de provincie Groningen (Van Til e.a., 2007) blijkt dat de provincie qua groei van het aantal inwoners en huishoudens niet erg afwijkt van het Nederlands gemiddelde. Opvallend is dat Groningen grote regionale verschillen kent. Het contrast tus-

sen de groeiende en krimpende regio's op zo'n korte afstand van elkaar is in geen enkele andere provincie zichtbaar. De tweedeling is zichtbaar tussen enerzijds West- en Centraal Groningen en anderzijds Noord- en Oost-Groningen. De stad Groningen groeit sterk. Maar het noordoosten van de provincie, met name de regio Delfzijl, heeft nu al te maken met een aanzienlijke krimp van de bevolking. De oorzaak is het vertrekoverschot en een negatief geboortesaldo. Vooral veel jonge mensen in de leeftijd 15 tot 24 jaar verlaten de regio Noordoost-Groningen. Verwacht wordt dat het aantal twintigers, dertigers en veertigers de komende decennia zal afnemen, waardoor de potentiële beroepsbevolking ook zal dalen. Het aandeel ouderen in de bevolking zal hierdoor toenemen. De regio Noordoost-Groningen zal hierdoor sterk vergrijzen. (Uit: 'Bevolkingsdaling in cijfer' van VROM, juni 2009.)

BEVOLKINGSDALING OP DE POLITIEKE AGENDA

Minister Van der Laan van Wonen, Wijken en Integratie werkt inmiddels aan een Nationaal Actieplan Bevolkingsdaling. Hij laat zich daarbij o.a. adviseren door de Raad Landelijk Gebied, waarin ook Groninger Dorpen haar visie en deskundigheid heeft mogen inbrengen. Maar ook de lagere overheden zijn hard aan de slag met krimp. Het moet gezamenlijk worden aangepakt, daarvan is men overtuigd. Samenwerking

tussen gemeenten, corporaties, ontwikkelaars, banken, makelaars en bijvoorbeeld zorgaanbieders in een regio gaat de onderlinge concurrentie tegen en bevordert het draagvlak voor de uitvoering van een bovenlokale regie. Helaas denken de bestuurders en professionals vaker aan concentratie van voorzieningen en woningbouw, onder de noemer van kwaliteit, dan aan kwaliteitsverbetering van de woonomgeving in de kleinste dorpen in de regio. Oplossingen die dorpen zelf wensen wijken daar soms van af. Denk maar aan Ganzedijk. Gelukkig lijkt de minister gevoelig voor dit argument, gelet op zijn uitspraken tijdens zijn bezoek aan Groningen. Van der Laan liet duidelijk blijken dat hij bij de aanpak van de krimp duidelijk de bewoners aan het woord wil laten; zij weten immers wat er in hun eigen dorp gaande is.

VERMOGENSKRIMP, HOE OP TE LOSSEN

Een groot probleem van krimp is de financiering. Door krimp is het voor gemeentes en corporaties niet langer mogelijk nieuwe ontwikkelingen te financieren uit woningbouw. Alle beschikbare middelen moeten worden ingezet voor sanering van woningen en leegstaande gebouwen, de herinrichting van de openbare ruimte en het bundelen en bereikbaar houden van voorzieningen. Kortom, hoge kosten en geen extra inkomsten. Zeker ook particulieren kunnen met vervelende consequenties van krimp geconfronteerd worden, wanneer hun eigen woningen niet langer verkoopbaar blijkt (bron: Eindnotitie Goedkope koop, SEV, 2009).

Corporaties, provincies en gemeentes zullen deels van **financiële ondersteuning vanuit het Rijk** afhankelijk zijn. Inmiddels lijkt die hulp er – weliswaar op zeer beperkte schaal – te komen. Maar ook moeten er financiële en organisatorische oplossingen worden gevonden voor het uit de markt halen van onverkoopbaar onroerend goed van particuliere eigenaren. Denk aan **sloopsubsidie**, want verpaupering moet worden voorkomen

omdat het effect daarvan in negatieve zin uitstraalt op zijn omgeving. Voor de courante woningvoorraad zou een kwaliteitsslag te maken zijn door bijvoorbeeld het instellen van **particuliere woningverbeteringsubsidie**.

WAT TE DOEN ALS DORP

Als bestuur van de dorpsbelangenorganisatie zet je je in voor de leefbaarheid in het dorp. Goed nieuws: dit werkt pro-actief tegen krimp! Als het meezit, houd je de bevolkingskrimp nog wat jaren buiten de deur (zie ook Groet'n oet Zeerijp), maar anders is het zaak om in te zetten op de kwaliteit van de dorps woonomgeving en de kracht van een prettig dorps sociaal klimaat. Het loont zeker om passende en gecombineerde voorzieningen te realiseren binnen het dorps huis en/of een actief ondernemersklimaat binnen het dorp en de omliggende regio. Met een bestuurscultuur die ruimte laat voor de eigen verantwoordelijkheid en initiatief is er veel mogelijk. Misschien blijkt er op termijn dan zelfs ruimte voor vervangende nieuwbouw: een kleinschalig project energieneutrale woningen in collectief particulier opdrachtgeverschap? Krimp maakt consumenten kieskeuriger. Laat dat dorpen uitdagen om zich door te blijven ontwikkelen; zeker ten tijde van economische crisis en krimp. Met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht zijn er voldoende kansen om belangrijke thema's op de politieke agenda te krijgen. Benut deze kansen; laat de politici weten wat er in uw dorp speelt en wat uw plannen zijn.

POP

Op 17 juni hebben Provinciale Staten het POP 2009-2013 vastgesteld. In deze vergadering is ook een motie aanvaard met daarin het verzoek aan het College van Gedeputeerde Staten, de dorpsvisies, inclusief de door Groninger Dorpen ontwikkelde drie POP-pilots, in het uitvoeringsprogramma op te nemen en pro-actief met bewoners en betreffende gemeentes tot een passend vervolg te komen.

De reactie van de gedeputeerde op het punt van de strakke begrenzingen van het bebouwd gebied en de beperkingen die dit naar verwachting oplevert voor de toekomstige uitbreiding van dorpen, was, dat het hier gaat om een wettelijke verplichting vanuit het Rijk. De scherpe scheiding tussen bestaande bebouwing en buitengebied is bedoeld om te stimuleren dat nieuwe stedelijke bebouwing zo veel mogelijk gebundeld binnen bestaand bebouwd gebied plaatsvindt. Het moet de versnippering en de verrommeling tegen gaan. Echter, als de noodzaak tot uitbreiding en het ontbreken van een geschikte locatie binnen de bebouwde kom aangetoond en onderbouwd kan worden, en ook de gemeente aan de herziening van het bestemmingsplan haar medewerking verleent, kan een dorp alsnog het bebouwd gebied uitbreiden, ten koste van het buitengebied...

NIEUWS VAN DE PLATTELANDSHUIZEN

OPENINGSTIJDEN WESTERKWARTIER

Er is een verandering in de openstelling van het plattelandshuis Westerkwartier in Grootegast. Maandag tot en met donderdag is het plattelandshuis alleen 's ochtends bemenst. Telefonisch is het plattelandshuis gedurende kantooruren gewoon bereikbaar, ook op vrijdag.

OOST-GRONINGEN COMMUNICEERT!

Het plattelandshuis in molen Edens zal de komende tijd steeds zichtbaarder worden in de regio. Inmiddels zijn flyers beschikbaar met algemene informatie. Daarnaast is de eigen website online, www.plattelandshuisoostgroningen.nl. Deze website biedt een scala aan informatie over het opzetten van projecten, financiering en de partijen die aanwezig zijn in molen Edens, zoals Groninger Dorpen. Ook kunt u zich hier aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van het plattelandshuis. De eerste zal medio september verschijnen. Veelal op maandagen is trouwens iemand vanuit Groninger Dorpen aanwezig.

SAMENWERKING GEZOCHT IN OOST-GRONINGEN

De samenwerkende partijen in het plattelandshuis hebben elkaar deze zomer gevonden in het ontwikkelen van

een kansrijk project om o.a. enkele avontuurlijke wandelpaden met en voor jongeren te realiseren. Groninger Dorpen werkt hier ook aan mee.

PLATTELANDSCAFÉS

In het Westerkwartier is weer een succesvol café geweest op 10 juni en op het Hoogeland op 3 september. Mooie gelegenheden om ideeën uit te wisselen en verbindingen te maken. U kunt hiervan op de hoogte blijven via o.a. de nieuwsbrieven van LEADER Hoogeland en LEADER Westerkwartier.

BUDGET IN CENTRAAL

De bodem van het budget vanuit het Programma Landelijk Gebied in de regio Centraal komt in zicht. Een goed signaal dat er zoveel initiatieven zijn. In eerste instantie is er alleen voor initiatieven die in aanmerking komen voor Loket leve(n)de dorpen nog budget. Nieuwe projecten kunnen nog steeds aangemeld worden, want de betrokkenen zetten zich in voor het vinden van nieuw budget. Dorpshuis De Hoeksteen heeft recent nog een bijdrage gekregen om de audio/visuele presentatiemogelijkheden verbeteren.

ENKELE PROJECTEN

ONDERNEMENDE VROUWEN IN DE REGIO

Het project 'Ondernemende vrouwen: met mekaar' heeft veel in beweging gezet. De behoefte aan een website als communicatiemiddel blijkt groot. Tot er een vaste plek gevonden is, staan algemene informatie over en contactgegevens van de regionale netwerken op www.groningerdorpen.nl (zie onder Projecten). Op 1 oktober vindt het symposium plaats waarmee dit project wordt afgesloten.

(BEELDEND) GEZICHT VAN SLOCHTEREN

Vereniging Dorpsbelangen Slochteren heeft Groninger Dorpen gevraagd hen op projectbasis bij te staan bij

de fondsenwerving voor de realisatie van drie beelden, die op thematische wijze bijdragen aan het versterken van de culturele identiteit van het dorp.

SUBSIDIEMOGELIJKHEDEN DORPSHUIZEN

Doordat de Provincie middelen uit het Investeringsfonds Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ) heeft gekoppeld aan het PLG en de Leader-aanpak, zijn de mogelijkheden om dorpshuizen te ondersteunen verruimd. Er wordt bijvoorbeeld niet meer uitbreiding met een functie vereist. Zo kreeg Het Bartoleshûs in Visvliet (Zuidhorn) onlangs een bijdrage voor diverse aanpassingen in dit dorpshuis.

MAATSCHAPPELIJKE STAGES, EEN KANS VOOR DORPSHUIZEN!

Vanaf 2011 wordt de maatschappelijke stage verplicht voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het doel is om jongeren tijdens hun schooltijd kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. Een mooi initiatief maar ook een enorme uitdaging. Jaarlijks zullen duizenden scholieren op zoek gaan naar een passende stage. Veel scholen en vrijwilligerssteunpunten zijn nu al bezig met de voorbereiding op dit nieuwe fenomeen. Het project Maatschappelijke Stages Oost-Groningen (MASTA) helpt hierbij. In Oost-Groningen gaat een aantal leerlingen dit schooljaar al van start. Daarnaast hoopt MASTA projecten te ontwikkelen die leuke en zinvolle stageplekken opleveren.

Hierbij wordt samenwerking gezocht met verschillende organisaties zoals Oosterlengte, Stichting Oude Groninger Kerken, Landschapsbeheer en Groninger Dorpen.

De maatschappelijke stage biedt ook kansen voor het dorpshuis. Voor de leerling is het fijn om een stageplek dichtbij huis te vinden en het dorpshuis wil de jeugd graag binnenhalen als vrijwilliger voor de toekomst. Er

zijn allerlei stageklussen te bedenken. Van het opzetten van jeugdactiviteiten tot het verven van de grote zaal.

Groninger Dorpen is op zoek naar drie dorpshuizen in Oost-Groningen waarmee we gaan kijken hoe zo'n Maatschappelijke Stage in de praktijk uitpakt. Op deze manier kunnen we knelpunten met betrekking tot de uitvoering vroegtijdig opsporen. De resultaten dienen vervolgens als voorbeeld voor andere dorpshuizen.

Ziet u kansen voor uw dorpshuis, neemt u dan contact op met Pieter Knol (telefoon 050 306 29 00).

Maar ook in de rest van Groningen kunt u aan de gang. Wanneer u een leuke stageplek in de aanbieding heeft, kunt u contact opnemen met de stagecoördinator van de school in de buurt. Ook de vrijwilligerscentrale kan u verder helpen.

De projectleiding Maatschappelijke Stages Oost-Groningen is in handen van het CMO Groningen. Meer informatie bij B.E. Harsveld 06 52 58 96 14.

ZIE OOK: WWW.MAATSCHAPPELIJKESTAGES.NL.

KLEINE ZAAL DORPSHUIS ARTHARPE VERNIEUWD!

Een gezellige drukte tijdens de Open Avond op 28 augustus in dorpshuis Artharpe te Adorp (Winsum). Het hele dorp liep uit om de vernieuwde kleine zaal te bewonderen. Het dorpshuis schreef zich vorig jaar in voor de actie 'Toplocaties' van het Oranjefonds. Samen met de gebruikers werd een plan ontwikkeld om de kleine zaal te moderniseren. Groot was de verrassing toen bleek dat Artharpe in de prijzen was gevallen. Omdat het dorp de zaal niet lang kan missen, werd in de zomer als een razende gewerkt aan muren, plafond, bar, nieuwe stoelen en gordijnen, verlichting en een computerhoek. Het resultaat mag er zijn!

AANSTAANDE WIJZIGING DRANK- EN HORECAWET

De Drank- en Horecawet wordt gewijzigd. Gemeenten worden straks verplicht regels op te stellen voor paracommerciële instellingen zoals dorpshuizen. Op initiatief van onze zustervereniging Doarpswurk uit Friesland is er een brief opgesteld richting gemeenten hoe het beste om te gaan met de aanstaande wijziging. Zo wordt er voorgesteld binnen het dorp te kijken of er sprake is van concurrentie met een café in plaats van de door de BEM gehanteerde straal van 15 kilometer. Daarnaast wordt gewezen op de nu al wettelijke mogelijkheid om dorpshuizen een beperkt aantal keren per jaar, een ontheffing te verlenen voor bijeenkomsten van persoonlijke aard waarbij alcohol geschonken wordt.

In elke aflevering van dit Nijsblad wordt een dorp of dorpshuis in onze provincie nader bekeken.
Deze keer kijken we naar het dorp Zeerijp.

GROET'N OET

Zeerijp

Zeerijp in de gemeente Loppersum telt zo'n 450 inwoners. De uit rode bakstenen opgetrokken Jacobuskerk uit de 14e eeuw torent hoog boven het dorp uit.

De digitale gemeentegids vermeldt een grote verscheidenheid aan verenigingen. Van badmintonvereniging 'De Veertjesmeppers' tot de Hervormde vrouwengroep 'Draagt elkanders lasten'. Zeerijp bruist van het verenigingsleven. Dit voorjaar presenteerde de gemeente een saneringsplan dat een forse besparing moet opleveren. Een voorwaarde voor de rijkssteun die Loppersum als artikel 12-gemeente zal ontvangen.

Kern van het plan is dat de voorzieningen zo veel mogelijk in de centrumdorpen Loppersum en Middelstum worden geconcentreerd.

En dus dreigen voorzieningen nu elders te verdwijnen. Niet minder dan 25 personen maakten tijdens een openbare vergadering gebruik van het inspreekrecht om te protesteren. In Zeerijp wordt gevreesd voor het voortbestaan van de gymzaal. 'Een bezuiniging met grote gevolgen' volgens Ger Mekkering, voorzitter van de Vereniging Dorpsbelangen Zeerijp. 'De gymzaal is van de gemeente, maar wordt beheerd door het dorps-huis. Zonder de gymzaal is het zeer de vraag of het dorps-huis de exploitatie nog rond kan krijgen. Dit zou kunnen betekenen dat de verenigingen in Zeerijp dakloos raken. Bovendien maakt voetbalvereniging De Fivel gebruik van de kleedkamers.'

De bezuinigingen zijn volgens Mekkering in Zeerijp sowieso niet op hun plaats. De gemeente kijkt naar de provinciale krimp-trend maar in Zeerijp is daar geen sprake van. 'Krimp hebben we een jaar of zes geleden al gehad' vervolgt Mekkering, 'destijds trokken veel ouderen naar Loppersum. Maar die plek is nu ingenomen door jonge gezinnen.'

Zeerijp is dan ook een aantrekkelijk dorp. Het openbaar vervoer rijdt er regelmatig en er is een school. Acht jaar geleden balanceerde deze bij de oktobertelling nog op het randje. Sindsdien is het leerlingenaantal verdubbeld.

Mekkering meent dat er slimmer bezuinigd kan worden: 'Daar waar twee scholen binnen een dorp te weinig leerlingen hebben, wordt het tijd om te fuseren. In Loppersum zijn vier gemeentelijke gebouwen samengevoegd tot één gemeentehuis. Zo moet het'.

De dorpsvereniging wil graag samenwerken met de omliggende dorpen om samen een vuist richting gemeente te maken. In september kan er opnieuw ingesproken worden op het inmiddels aangepaste plan. 'Dit zullen we zeker doen' meldt Mekkering strijdbaar, 'de gemeente heeft weinig tot niets gedaan met de eerder geleverde input. Door voorzieningen weg te halen wordt de krimp hier juist versterkt'.

MEER INFORMATIE:

WWW.ZEERIJP.INFO EN WWW.LOPPERSUM.NL

Wirdum wijs met nieuwe kastruimte

Even met de stofdoek rond, een sopje door het pand en alles blinkt weer. De oude houten kasten in het Dorpshuis in Wirdum zijn eruit en de nieuwe archiefkasten van de Rabobank staan netjes op hun plaats. “Ook de glazen kommen van de Stampopotdag in Wirdum kunnen veilig en schoon worden opgeborgen” lacht secretaris Anna Woltman van de Stichting Dorpshuis Wirdum. “Voor ons is een wens in vervulling gegaan.”

Het Dorpshuis Wirdum kreeg vier archiefkasten van de Rabobank Noord-Groningen. De bank had door een grote herhuisvesting veel kantoomateriaal over en stelde dat belangeloos ter beschikking aan verenigingen en stichtingen die daar mee geholpen konden worden. De bank vroeg Groninger Dorpen om dit te regelen. En zo kreeg ook de Stichting Dorpshuis Wirdum een mailtje

van coördinator Pieter Knol. Woltman: “Hij mailde ons dat er meubels beschikbaar kwamen van de Rabobank Noord-Groningen. Gratis! We hebben direct gemeld dat we belangstelling hadden voor de archiefkasten. Eén lage en drie hoge. Dus die hebben we onlangs opgehaald.”

Negen verenigingen maken gebruik van het Dorpshuis in Wirdum en al hun spullen slingerden tot dusverre ergens in het pand. Woltman: “Vaak waren spullen ook moeilijk terug te vinden. We propten zoveel mogelijk weg in ons opberghok, in oude gammele kastjes en op wat planken. En alles onder het stof. Maar met de nieuwe kasten kunnen we alle spullen netjes opbergen. Het ziet er nu weer verzorgd uit.”

RABOBANK STEUNT PLATTELAND

Rabobank Noord-Groningen heeft het ondersteunend personeel van de regiokantoren in Ten Boer, Bedum, Eemsum, Delfzijl, Loppersum en Appingedam onlangs ondergebracht in het Eemsumgebouw in Delfzijl. Dat leverde efficiencyvoordelen op voor de bank, maar ook een hoop overtollig kantoormeubilair en computers. Goede spullen, sommige zelfs gloednieuw. De bank besloot de meubels – met hulp van Groninger Dorpen - ter beschikking te stellen aan non-profitorganisaties.

Een goede keuze, volgens Jan Wigboldus, ledenraadslid van de Rabobank Noord-Groningen. “Rabo is een coöperatie die dicht bij de mensen staat en wil staan. Om die ambitie kracht bij te zetten, hebben we eerst in ons werkgebied, maar ook provinciebreed gekeken of er non-profitorganisaties zijn die behoefte hebben aan dit materiaal. Nou, die zijn er genoeg! Het Rabobestuur heeft de spullen weggegeven, ter meerdere eer en glorie van het platteland. De bank heeft er geen financieel gewin bij. Het is praktische hulp voor organisaties die er juist voor het algemeen belang zijn. Dat soort projecten spreekt me bijzonder aan.”

NIJS I ENT KÖRT

MEET & GREET IN HET WESTERKWARTIER

Op 4 september organiseerde de woningbouwcorporatie Wold & Waard samen met Groninger Dorpen een bbq-bijeenkomst met de dorpsbelangenorganisaties in haar werkgebied, dit betreft de gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn in het Westerkwartier. Bedoeling was het in informele sfeer te hebben over dorpsvisies en mogelijke samenwerking daarin. Een mooi initiatief! In het algemeen kan samenwerking tussen woningbouwcorporaties en dorpsbelangenorganisaties of dorpshuizen beide partijen veel voordelen opleveren. Via Groninger Dorpen is een dvd verkrijgbaar die zich richt op de samenwerking met o.a. de corporatie; specifiek gericht op het onderhoud van dorpshuizen.

DORPSVERNIEUWINGSPRIJS 2009

Lellens en Zijldijk hebben zich via Groninger Dorpen aangemeld voor de landelijke Dorpsvernieuwingsprijs 2009. Deze wordt iedere twee jaar georganiseerd door de LVKK in samenwerking met het Ministerie van LNV en Rabobank Nederland. Het thema is dit jaar 'Nieuwe energie voor saamhorigheid'.

In Lellens werd in mei Het Proathoeske geopend ([WWW.ELLESTERMARE.NL](http://www.ELLESTERMARE.NL)). Een door de inwoners volledig zelf gebouwd nieuw dorpshuis. In Zijldijk worden plannen ontwikkeld voor een biovergistingsinstallatie waarmee de dorpsgemeenschap in haar eigen energiebehoefte hoopt te gaan voldoen ([WWW.ZIJLDIJK.EU](http://www.ZIJLDIJK.EU)). In totaal zijn er twaalf aanmeldingen. Eind oktober beslist de jury. MEER INFORMATIE: WWW.LVKK.NL

REITDIEPDAL

Momenteel loopt het traject om tot een inrichtings- en beheerplan voor het Reitdiepdal te komen. Eerder dit jaar was al de inbreng van de dorpen geïnventariseerd en ingebracht in een zogenaamde schetsschuit. Op 20 augustus werden dorpsvertegenwoordigers verwelkomd in Twaalf Hoven in Winsum, voor een tussentijdse update. Dit leverde ook weer nieuwe inzichten op. De inbreng van de dorpen verloopt in de Gebiedscommissie via Tinus van der Weide (buurtvereniging Oldehof/ Peerdewask, Winsum) en in de ondersteunende Begeleidingscommissie via Maartje Kiep (Groninger Dorpen).

ALERT OP GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN!

Komend najaar vinden in de drie Oldambt-gemeenten en in maart 2010 in de rest van de provincie de gemeenteraadsverkiezingen plaats. *De gemeenteraad is het hoogste orgaan binnen de gemeente, de burgemeester haar voorzitter. De gemeenteraadsleden zijn direct gekozen volksvertegenwoordigers en worden eens in de vier jaar gekozen. Het college van B&W vormt het dagelijks bestuur van de gemeente. Haar belangrijkste taak is de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van de gemeenteraad.* (NAAR: POSTBUS 51.) Belangrijke momenten dus om gemeenteraadsleden te doordringen van het belang van een goede aanpak van leefbaarheid in de dorpen en hun verantwoordelijkheid daarin. Enkele tips: kijk goed welke partij(en) het best aansluit(en) bij aandachtspunten vanuit de dorpen, bijvoorbeeld vanuit dorpsvisies. Gebruik (of organiseer zelf) discussiebijeenkomsten om deze onder de aandacht te brengen. Kijk ook naar de kansen om als gezamenlijke dorpen iets te ondernemen. Op de website van VKK Noord-Brabant vindt u een praktische handreiking: WWW.VKKNOORDBRABANT.NL. Groninger Dorpen is natuurlijk bereikbaar voor ondersteuning.

PLATTELANDSPARLEMENTEN

Voorjaar 2011 vinden Provinciale Statenverkiezingen plaats. Voorafgaand zal Groninger Dorpen weer een Grunneger PlattelandsParlement organiseren. Groninger Dorpen is inmiddels begonnen met het uitzetten van het voorbereidende traject. Op 10 oktober 2009 vindt in Lunteren (Gelderland) weer het Landelijke PlattelandsParlement plaats. Plattelandsbewoners kunnen op deze dag hun stem laten horen aan Den Haag. Politici en beleidsmakers kunnen kennis nemen van wat er leeft op het platteland. Dit ondersteunt Groninger Dorpen van harte! MEER INFORMATIE: WWW.PLATTELANDSPARLEMENT.NL

GRONINGEN LOOPT! ACTUEEL

Bij wandelroutes komen soms fouten voor in de beschrijving, of veranderen situaties. Via WWW.GRONINGENLOOPT.NL vindt u weer een update van aanpassingen. Houd deze in de gaten voor uw eigen plezier en dat van landeigenaren! Opmerkingen over routes kunnen gestuurd worden naar INFO@GRONINGENLOOPT.NL.

AGENDA

kijk voor meer informatie op www.groningerdorpen.nl

- 1 oktober Symposium Ondernemende Vrouwen en Vitaal Platteland in Groningen
(zie ook website onder *Projecten*)
- 15 oktober Bijeenkomst voor grotere dorpen
- 27 oktober Brainstormsessie Groninger Dorpen Online
- 17+26 november Cursus 'Projectplan schrijven'
- 19+25 november Voorbespreking PlattelandsParlement
- Najaar Thema-avond 'dorp en ondernemers'
- Najaar Thema-avond dorpsarchieven Oost-Groningen

Leden die willen kennismaken met het bestuur of punten willen aan-
kaarten of bespreken: u bent van harte welkom bij het Bestuurspraatje,
tijdens de bestuursvergaderingen van de vereniging Groninger Dorpen!
De bestuursvergaderingen in dorpshuizen in de provincie vinden vrijwel
maandelijks plaats. Komt het bestuur bij u in de buurt, dan ontvangt u
een uitnodiging.

COLOFON

Redactie:

Rogier Verhagen
Marko Datema
Pieter Knol
Gilian Wijnalda

Met (tekst)bijdragen van:

Dirk Strijker
En de bij de artikelen genoemde/
geïnterviewde personen

Foto's:

Cover: Peter Russchen (grote foto)
Pag. 6: Dörpsstee Noordhorn (foto verbouwing)
Pag. 8: Dhr. Baptist (luchtfoto Zeerijp 2004)
Pag. 8: Uit archief Stoffer Reiffers (luchtfoto Zeerijp +/- 1950)
Overige foto's: Medewerkers Groninger Dorpen

Vormgeving: Fenna Houwen (Fenatic)

CONTACT

Groninger Dorpen
Postbus 23
9790 AA Ten Boer
t 050 306 29 00
f 050 306 29 09
e info@groningerdorpen.nl
l www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

Redactie

Voor het aanleveren van kopij,
mail de redactie:
nieuwsbrief@groningerdorpen.nl.

De deadline voor aanlevering
voor de eerstvolgende uitgave is
26 oktober.

ISSN: 084-060X

Groninger Dorpen wordt gesteund door de
Provincie Groningen

IVOREN TOREN

Dirk Strijker Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen

Bedreigd bestaan

Vijftig jaar geleden is er een belangwekkende studie over Noord-Groningen verschenen. 'Bedreigd bestaan' was de titel en de beste professoren van de Groningse universiteit werkten er aan mee. De studie werd gefinancierd door een stichting, opgericht en bestuurd door bezorgde notabelen uit het gebied. De studie was bedoeld om zicht te krijgen op de toestand en de toekomst van het gebied. Er werd geprobeerd vijftig jaar vooruit te kijken. Er werden boeken gelezen, statistieken verzameld en mensen ondervraagd. De professoren schetsten een doemscenario, de toekomst van Noord-Groningen was meer dan zorgelijk. De boerenarbeiders, die een grote bevolkingsgroep waren, verloren in die tijd hun baan. Vervangend werk was er niet en ontvolking dreigde. Er werd gepleit voor overheidsinvesteringen. Waarschijnlijk is de Eemshaven mede dankzij deze studie aangelegd.

De ontwikkeling van het gebied is in de praktijk heel anders verlopen. De professoren waren veel te somber. Zo zie je maar weer: voorspellen is moeilijk, vooral als het de toekomst betreft. Jazeker, de landarbeiders zijn inderdaad verdwenen, net zoals veel boeren zelf. Nieuwe industrie is er nauwelijks gekomen, pas recent is de Eemshaven een bron van werkgelegenheid geworden. Wat er wel gekomen is? Pendelaars en thuiswerkers, Noord-Groningen is een woongebied geworden. Bedum, Winsum en Zuidhorn zijn grote woondorpen geworden. Daar hadden de professoren geen rekening mee gehouden.

Inmiddels doemt het spook van ontvolking opnieuw op. De industrie van Delfzijl staat onder druk. Vergrijzing en ontgroening dreigen voor krimp te zorgen. De gevolgen zijn nog onduidelijk, maar vrolijk worden we er niet van. Geheel in lijn met vijftig jaar geleden is er weer een stichting opgericht, opnieuw bestuurd door bezorgde notabelen. Ze hebben, net als toen, geld bijeengebracht en opdracht gegeven voor het uitvoeren van een studie. Ik ga niet beweren dat opnieuw de beste professoren van de universiteit betrokken zijn, dat staat zo ijdell. De studie wordt trouwens vooral gedaan door CAB, een onderzoeksinstituut dat uit de universiteit ontstaan is. Een spin-off, zoals dat heet. Dat soort bedrijven bestond vijftig jaar geleden nog niet.

De studie is er weer op gericht de huidige staat van het Noord-Groningse platteland in beeld te brengen en wederom ook iets verstandigs te zeggen over de toekomst. We zullen allerlei slagen om de arm houden, want de uitglijder van onze voorgangers is ons bekend. Voorspellen is nog steeds moeilijk. We gaan weer boeken lezen en statistieken verzamelen. En we gaan iets doen dat vijftig jaar geleden niet kon. Er komt een grote online web-enquête onder de bevolking. Meer informatie: www.cabgroningen.nl.

Dirk Strijker

U KUNT REAGEREN VIA OOGSTGETUIGE@RUG.NL